

Stockholm
2010-05-14

FARMACEUTER UTAN GRÄNSER
Att: Elin Larsson
c/o Uppsala Monitoring Centre Box 1051
751 40 UPPSALA

INSATSNUMMER:
INSATSENS NAMN:

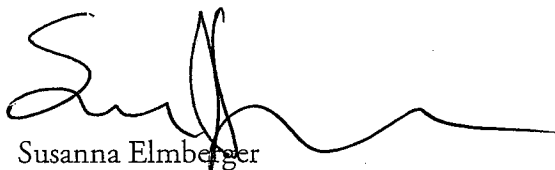
200803813
Volunteer AIDS Counselors Project

Hej!

Forum Syd har nu granskat och tagit del av er slutrapport för insatsen med ovanstående nummer.

Rapporten är godkänd.

Vänliga hälsningar

Susanna Elmberger

Handläggare

Tel: 08-506 370 67

E-post: susanna.elmberger@forumsyd.org

Handläggare Susanna Elmberger	Datum 2010-04-14	Projektets namn Volunteer AIDS Counselors Project
Sökande organisation FARMACEUTER UTAN GRÄNSER	Samarbetsorganisation Rakai Community Based Aids Organization	Land Uganda
Projekt nummer 200803813	Beviljat bidrag 200 000 kr	Redovisat bidrag 200 000 kr

PM Slutrapport avseende bidrag till utvecklingsprojekt syd och öst

Sammanfattning

FARMACEUTER UTAN GRÄNSER har tillsammans med RACABAO i Uganda genomfört ett projekt med målet att öka livskvaliteten hos Hiv-smittade. För att uppnå detta har man i Lyantonde utbildat volontärer för stödjande verksamhet under 2008. Primär målgrupp var 60 volontärer och 639 personer som lever med HIV/Aids eller på annat sätt drabbats av epidemin.

Redovisat belopp: 200 000 kr.

Projektet fortsätter i följande påbörjade/beviljade projekt: 300005005.

SvEO har även genomfört följande projektverksamhet under rapporteringsåret: 300004886 (tilläggsansökan revision).

Sammanfattning av genomförd insats

Målgrupp

Antal kvinnor: 29 volontärer

Antal män: 31 volontärer

Målgrupp: Primärt har 60 volontärer från byar i området kring Lyantonde utbildats. Volontärerna är bybor som valdes ut av lokala ledare. Volontärerna har i sin tur identifierat 639 personer i sina byar i behov av rådgivning och hjälp. Det är människor som lever med HIV/Aids eller på annat sätt drabbats av epidemin (bla föräldralösa barn). Av dessa var 53 % kvinnor. Sekundärt påverkas hela samhället i Lyantonde/Rakai positivt av insatsen (171 000 pers).

Övergripande mål

Ökad livskvalitet för människor som lever med Hiv, samt minskad risk för utveckling av resistens mot antiretrovirala läkemedel.

Forum Syds bedömning av övergripande mål

Genomförd insats bedöms ha bidragit till det övergripande målet i det berörda insatsområdet. Utav Forum Syds centrala utvecklingsfrågor berörs främst HIV/Aids.

Projekt mål

- Ökad tillgänglighet till rådgivning
- Ökad kunskap om HIV antiretrovirala behandlingar
- Ökad andel Hiv-infekterade som får adekvat behandling
- Ökad följsamhet bland dem som får behandling

Utvärderingen av insatsen genomfördes med hjälp av i förväg uppställda **indikatorer** för målet:

- Ökad kunskap om HIV och dess behandling bland befolkningen.

En "impact assessment survey" utförd i de byar som nåtts av volontärer visade en ökning av kunskap från 46% innan insatsen till 68% efter insatsen.

- Ökat antal HIV-infekterade som får adekvat behandling.

Statistik från hälsocentralen visar att totalt 422 patienter behandlades med ART i december 2007. Ett år senare hade siffran ökat till 526 behandlade patienter. Under 2008 påbörjade i genomsnitt 12 personer behandling varje månad. Denna siffra har enligt mätningar under början av 2009 ökat till 15 personer per månad.

- Minskat antal personer behandlade med ART som avbryter behandlingen.

Innan volontärernas intervention visade hälsocentralens statistik att 33 patienter avslutat behandling. Efter insatsen hade den siffran minskat till 23.

- Förbättrad följsamhet hos de personer som behandlas med ART.

Indikatorn att mäta den individuella följsamheten gick ej att uppnå med de aktuella metoderna. Detta är dock mycket svårt att mäta och troligen orealistiskt att få svar på under de förutsättningar projektet gav. Som enda mått användes det antal människor som avbryter behandling. Det är alltför många faktorer som inte nåddes av denna insats som påverkar följsamhet (tex nutrition, psykosocialt stöd, långa transportsträckor).

Indikatorerna visar de kortsiktiga resultaten av insatsen. Påverkan på samhället i stort är dock svårt att fastställa efter så kort tid. Indikatorerna visar att antalet personer som söker sig till kliniken och får adekvat behandling ökar, en del av detta kan härledas direkt till att volontärerna hänvisat människor dit. Den ökande medvetenheten om HIV och tillgängliga behandlingsmöjligheter torde också bidra till detta, även om en direkt koppling till insatsen ej kan visas i siffror. Tidig statistik från 2009 visar att trenden håller i sig och fler söker behandling. Genom att volontärerna fortsätter sitt arbete förväntas också medvetenheten om HIV och behandlingsmöjligheterna fortsätta att öka.

Avvikelser projekt mål

I stort gick insatsen som planerat och inga oväntade effekter rapporteras av LEO/SvEO.

Forum Syds bedömning av projekt mål

Forum Syds bedömning är att projektmålen uppnåtts enligt förväntan, med undantag av målet om förbättrad följsamhet bland dem som får behandling. Under projektets gång upptäckte volontärerna och LEO svårigheten med att säkerställa följsamhet till behandling. SvEO rapporterar att projektet var

otillräckligt när det gäller att angripa detta problem. Utav Forum Syds centrala utvecklingsfrågor berörs främst HIV/Aids.

Delmål/Förväntade resultat

Sextio stycken volontärer har fått utbildning, försetts med cyklar för att nå ut till HIV-smittade, samt fått kontinuerlig utbildning i fält av LEOs handledare, och kan därmed agera som stödpersoner och informatörer i sina byar.

Uppnådda resultat:

Under projektets gång har 60 volontärer rekryterats som "volunteer AIDS counsellors" för att verka i sina hembyar. De har utbildats inom HIV vid 5 tillfällen. De har löpande tillämpat kunskapen i sina hembyar där de också fått direkt handledning av LEOs personal. Regelbundna möten (varje månad) hölls också med volontärerna och LEOs personal där erfarenheter utbyttes och specifika situationer diskuterades.

Utvärderingen av insatsen genomfördes med hjälp av i förväg uppställda **indikatorer** för resultaten:

- Ökat antal människor som nås av rådgivning från projektets volontärer.

De utbildade volontärerna nådde 639 nya personer med rådgivning under året.

- Ökat antal människor som söker sjukvård för HIV-test och behandling.

Under 2007 uppsökte 8 633 personer den lokala HIV-kliniken för test och behandling. Under 2008 ökade antalet personer till 11 420. Tidiga siffror från 2009 visar att kliniken når i snitt 1 800 personer per månad med den extra hjälp som volontärerna och även mobila kliniker bidrar med.

- Ökat antal HIV-infekterade som hänvisas av projektets volontärer till HIV-klinik för behandling. Totalt hänvisades 389 personer för VCT och behandling till kliniken. Av dessa var det 136 som de facto tog sig dit för vård.

De volontärer som utbildades gjorde också pre- och posttester i samband med varje utbildningsmodul. Resultaten av dessa visar en i genomsnitt 60%-ig kunskapsnivå innan utbildning och i snitt 74% efteråt.

Avvikelser delmål

Insatsen gick som planerat och inga oväntade effekter rapporteras av LEO/SvEO.

Forum Syds bedömning av delmål

Forum Syds bedömning är att de planerade resultaten uppnåtts enligt förväntan. Det noteras dock att man i ansökan planerade att volontärerna skulle nå en målgrupp om 730 personer. Utav Forum Syds centrala utvecklingsfrågor berörs främst HIV/Aids.

Resultatuppföljning

Insatsen bedöms framförallt bidra till Forum Syds målområde 2 och 3. Utav Forum Syds centrala utvecklingsfrågor berörs HIV/Aids och genus.

Målområde 2 – Stödja utvecklingen av lokala organisationers förmåga att bidra till att stärka fattiga människors tillgång till rättigheter och demokratiskt inflytande

- Stärka organisationers arbetssätt och effektivitet i att verka för att tillgodose medlemmarnas/målgruppens rättigheter och möjligheter till demokratiskt inflytande

- LEO har stärkts då 60 nya volontärer har utbildats och knutits till LEO. Genom dessa kan fler nås av de fortlöpande aktiviteterna inom organisationen. Volontärerna används som rådgivare i första hand, men också som hjälp att mobilisera bybor när LEO arrangerar utbildningar och andra aktiviteter.
- Genom insatsen har samarbetet med den lokala hälsomyndigheten stärkts avsevärt. Genom att koordinera insatser och arbeta tillsammans med exempelvis utbildningsinsatser kan resurser utnyttjas på ett bättre sätt. Framtida samarbeten diskuteras redan.
- Stärka organisationers nisch/inriktning i verksamheten i förhållande till andra aktörer och organisationers inverkan på staten och samhället samt bidra till ökad samordning och samverkan inom det civila samhället (struktur inom det civila samhället – nätverkande etc)
 - Insatsen och den examensceremoni som hölls för volontärerna gav LEO möjlighet att visa sin verksamhet och sina goda resultat och därigenom stärka sin ställning i samhället. Politiska ledare från distriktsnivå samt ledare från den lokala ledningen deltog tillsammans med medicinsk personal från distriktets hälsomyndighet. Även representanter från andra samarbetspartners och NGOs i området deltog, vilket också gav möjlighet till erfarenhetsutbyte organisationerna emellan.
 - Volontärerna har stärkt LEOs position som organisation genom ökad möjlighet till bildande av, och deltagande i lokala nätverk ute i byarna. Att volontärerna försågs med cyklar gör att de enklare kan delta i möten med andra organisationer och myndigheter i området.

Forum Syds bedömning

Forum Syds sammantagna bedömning är att insatsen bidragit till positiva *oförutsedda* förändringar (utanför projektmål) vad gäller LEOs kapacitet och utveckling. Bedömningen berör HIV/Aids utav Forum Syds centrala utvecklingsfrågor.

Målområde 3 – Stödja lokala organisationers arbete med att skapa den förmåga, kunskap och medvetenhet som krävs för marginaliserade människor att hävda sina rättigheter och utöva demokratiskt inflytande

- Öka kunskap och medvetenhet hos utsatta grupper/människor om deras rättigheter
 - I och med volontärerna har fler människor i byarna nåtts av rådgivning om HIV. Medvetenheten om HIV har ökat. Volontärerna har hänvisat personer till HIV-kliniken och därigenom har fler fått tillgång till behandling.
 - Insatsen har inkluderat en satsning på ökad jämlikhet mellan kvinnor och män. LEO försökte medvetet rekrytera kvinnor som volontärer då det tidigare framförallt varit män som valts ut för dessa uppdrag. För att underlätta kvinnors deltagande erbjöds barnvakt för dem som inte kunde lämna barnen hemma. Detta resulterades i att 48% av volontärerna var kvinnor. Man har nu funnit en modell för rekrytering av kvinnor som fungerar. Genom satsningen har dessa kvinnors status stärkts i byarna.

- Under utbildningen var "gender och HIV" ett viktigt ämne. Volontärerna fick därigenom bra verktyg för att sprida kunskap om detta i byarna.
- Volontärerna uppmanades att nå både män och kvinnor ute i byarna. Under rådgivningsinsatserna har man bla fokuserat på att engagera män i sin frus omhändertagande vid graviditet och förespråka gemensamt ansvar för familjens hälsa.

Forum Syds bedömning

Sammantagen bedömning är att förändringar *inom ramen för projektmål och delmål* är enligt förväntan, vad gäller ökad medvetenhet om HIV/Aids och tillgång till behandling. Bedömningen berör HIV/Aids utav Forum Syds centrala utvecklingsfrågor.

Forum Syds sammantagna bedömning är att insatsen även bidragit till positiva *oförutsedda* förändringar (utanför projektmål), vad gäller ökad jämlikhet mellan kvinnor och män. Bedömningen berör genus utav Forum Syds centrala utvecklingsfrågor. Bristen på tydliga indikatorer för förändringar i attityder etc gör det dock svårt att mäta vilken förändring som faktiskt skett.

Avtalsefterlevnad och finansiell redovisning

Avtalsefterlevnad

Följande bedömningar bygger till största delen på inrapporterat underlag från SvEO, revisionsrapporten samt andra relevanta uppgifter som rapporterats till Forum Syd.

Finansiella avvikelser

Avvikelser över 10 % i budget har kommunicerats och godkänts i förväg av Forum Syd. Inköp av cyklar överskreds då det allmänna prisläget ökade sedan budgeten skrevs. Även kostnader för mat, bränsle etc har stigit. Den totala budgeten balanserades genom att LEO valde att använda andra medel för sin revision. Detta godkändes av Forum Syd under förutsättning att de specifika revisionskraven fortfarande uppfylldes.

Medelsöverföring

Överföring av bidrag har skett enligt avtal och bidraget har lyfts enligt plan. Sida medel har hållits på separat bankkonto, men som har tecknats av ordförande och kassör var för sig. Detta påpekades av revisorn och har åtgärdats inför fortsatt insats.

Risker och riskhantering

Det har inte funnits en genomarbetad riskanalys eller -hantering i ansökan. Den enda risk som SvEO pekar på i ansökan är om man inte hittar tillräckligt många villiga och lämpliga volontärer. Varken denna risk eller andra oväntade risker rapporteras ha uppstått.

Forum Syds bedömning av riskhantering

Bedömning av riskhanteringen är blandad. Inga allvarliga risker verkar ha uppkommit. Inför kommande utvecklingsinsatser rekommenderas SvEO dock att inkludera en genomarbetad riskanalys och -hantering i planeringen av insatsen.

Revisorns granskning och eventuella åtgärder

Revisorn har lämnat ett rent revisionsintyg. I revisionsrapporten påpekar han dock att kontot har tecknats av ordförande och kassör var för sig (se åtgärder ovan). I övrigt har revisorn inte lämnat några väsentliga anmärkningar.

Övrigt

Samarbete med lokal samarbetsorganisation/Lokalt övertagande, ledning och finansiering

Samarbetet har i stort fungerat bra. Samarbetet har gynnats av den personliga kontakt som funnits mellan ledningen i de två organisationerna, men trots goda förutsättningar är det ofta kommunikationen som skapat problem i samarbetet. SvEO har lärt sig att det behövs bättre framförhållning med förfrågningar etc för att leva upp till Forum Syds deadlines. SvEO upplever det som en intressant erfarenhet att fungera som kontaktyta mellan Forum Syd/LEO och menar att då man nu lärt sig mer om att arbeta med Forum Syd kommer man även att kunna förbättra samarbetet med LEO. LEO har stor erfarenhet av att driva projekt. SvEOs bidrag har framförallt varit att lyfta frågan med behandling av HIV/Aids och bidra med direkt kunskap. Det fortsatta omhändertagandet av volontärerna, uppföljning av deras verksamhet och vidareutbildning ingår som en del av LEOs grundverksamhet och SvEO säkerställde redan i planeringsfasen att detta skulle prioriteras även framöver. LEO har andra finansiärer som säkerställer grundverksamheten.

Övriga rekommendationer till SvEO/LEO att beakta inför eventuella nya ansökningar och slutrapporter

SvEO rekommenderas inkludera en tydlig riskanalys och riskhanteringsplan i eventuella nya ansökningar. Satsningen på jämställdhet mellan män och kvinnor inom insatsen ses som mycket positiv. För att tydligare kunna visa på förändringar i deltagande, attityder och utnyttjande av rättigheter etc rekommenderas att man i framtida ansökningar sätter upp tydliga mål, resultat och indikatorer även kring detta.

Sammantagen bedömning av insatsen

Forum Syds sammantagna bedömning är till övervägande del positiv. Insatsen bedöms ha bidragit till att uppnå uppsatta mål enligt eller eventuellt något över förväntan. Insatsen bedöms även vara mycket kostnadseffektiv utifrån den målgrupp och den positiva förändring i insatsområdet insatsen bidragit till.

Ekonomisk redovisning

Upplupen ränta: ingen ränta rapporteras ha uppkommit.

(SEK)	Budget	Utfall	Avvikelse
Total projektkostnad	222 000	222 856	856
Egeninsats	22 000	22 856	856
Sidabidrag	200 000	200 000	0

Forum Syd rekommenderar att rapporten godkänns.